

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Fővár 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 ft — Félévre 2 ft — Negyedévre 1 ft Hirdetéseket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Schwarz Sándor könyvkereskedése, hová az előfizetési- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyiltér petit sora 30 kr.</p>
--	---	---

Az ál-luzitánok.

Valamikor az ókorban élt egy nép, messze tőlünk délnyugatra, valahol a Dueró és Tájó táján, egy ősi ibor-törzs, szabadság és függetlenség vágyában gazdag és ahhoz ragaszkodó. Ezt a népet az ókor uralkodó nemzete, hosszú és erőszakos harcok után legyőzte és az erőszakosan uralkodó népek szokása szerint uralta. Megfosztotta az Isten adta elvitáztatatlanul jogos öntulajdonuktól: a nemzeti és emberi szabadságtól.

Az erőszakos elnyomatás forrása lett egy gyönyörű költészetnek, a nép érzelme siró szavának, a luzitán lyrának; mert a nép a luzitán volt.

Itt körülünk községünk és meggyénk határain belül sok század múlva ujult meg az ősidők egy hamisított korszaka; a sors nagy csapással látott el bennünket, a mi saját külön ál-luzitánainkkal.

Az emberi szabadság virágzása korábban állandóan jajgat fűlsértő disharmoniával a külön „egyéni érdekű szabadosságpart sajogása,“ „csinált“ ráfogásokkal, kigondolt sérelmek buborék halmaza felett, tettett, szenvedő képpel és mesterkéltn könyvekkel az igaz érzelmek gunyára, az álokoskodások tengerével erőszakolt ál-luzitán kesergés, melynek valótlanságánál csak émelyítő és eszmört okozó voltak a nagyobb.

Valahányszor feljajdul a farizeusok és hypokriták a saját külön táborra, a demokratia és humanizmus mondva csinált fényes czéje alatt sáfarkodni kívánván, önként eszünkbe jut a ravasz és éhes krokodil, amint a nap melegítette pompás lágymeleg homokfürdőben a legnagyobb kényelem mellett szenvedő sirással csalja, csalja az ostobán könyörületlen szánczókat a segélynyújtásra, hogy aztán éhes és soha jól nem lakott gyomrát telítse vele.

Csakhogya mi egy évvel előbb születünk az okosságban, sem hogy az ostobaság e cselofságainak tápult szolgáljunk.

Hát csak had potyogjanak a krokodil könnyek, szóljon a szenvedés ál-luzitán éneke, hanem az ideáizmus kényelmes Potemkin-falát mi majd csak ezental is szétverjük, mint eddig; hadd oszolja a látszat csalóka verőfényesképe s legyen látható községünk és meggyénk valódi „perron-

partja“; saját külön társadalmi jégverésünk, tűz és árvíz veszélyünk.

A stylus disznóságában furdzó, gondolkodásában otromba és neveletlenségében feltűnően tökéletes „valami fráter“, valami mai rendszer és embereiről beszél.

Szép tőle a piszkoskodás, mert hisz az az ugynevezett mai rendszer epopesaja; hiszen tudvalevő, hogy minden elcsapott házi eseléd piszkolódása, a volt gazdának dicsérete egy új előtt.

Fáj az ismeretlen túlnevelt „fráternek“, (a mi tulszagos, az rendszerben b... s!) hogy Wekerlével vármegyénkben a jó pákulicz világ, az a régi, az a rettenetes, újra megerősödött, hogy soraiból kivethető izlése és forró óhajta szerint nem a peronpart jutott uralomra, kapcsolatos következtetések alapján itt a vármegye közéletének is dirigensétől, ahol némely szent megnyilatkozások szerint nagy befolyásuk lehetett volna a politikai bukfenéz hanyás nagy mestereinek e megye közéleti szinterén.

Mert az országiszerte osztatlan örömmel újra és még erősebben életre kelt új szabadelvű kormány élete, e megyében a „pákulicz világ“ visszaélést és erőszakoskodást takargató áramnak megerősödését jelenté és így még soká kell várni, míg egy új irány életre keltével a becsületes és tiszta közigazgatás várható lesz. Ezt meséli a „Csongrádi Közlöny“ 14 száma, de a jelen és a multak tapasztalása mást igazol.

A megyei peronpart szolgál reá és ad okot önmagának arra, hogy igaztalan harciba szállva mindenki-vel, beleavatkozva a ráfogások és kifejezés otrombaságaival egyéni dolgokba, azokat kapcsolatba hozva országos és megyei politikai párttal szerezvén folyton-folyvást, önmaga számára kellemetlenségeket.

Mert a megye területén az egyén legszemélyesebb egyéni természetű dolgai is, azon megyei, sőt országos párt elvi hibáiul és kompromitáltatásaiul erőszakoltatnak a t. peronpart részéről, mit a tisztas emberi gondolkodás és művelt érzés legelemibb feltételei közepett sem volnának azzá tehetők.

Az egymástól legtávolabb álló dolgok és események, a célzatosság mesterékltségével fűzetnek össze, mindig és varratnak rá attól távolabb és

szerepet játszó kiválóbb egyénekre, testületekre és pártra, sőt magára Wekerlére is, ha az a megyei peronpart egyéni, avagy testületi előnyeire valamikép jó anyagul szolgál.

És jegyezze meg magának a t. peronpart fráttere, hogy ismerjük esekély számba nem vehető szellemi erejük és számuk mellett kürtölt erejük látszatos okait, melynek ingadozó alapja a mesterkéltn csinált igazság fitogtatása.

És ismerve erejük gyöngeségét, mely kiterjed legkisebb kaliberű elvtársaik iránt is érzett legszélsőig menő solardilitásban, vakmerő és valótlan állítások elhitetésében, nagy hang, kitartás és merészségben; mi is hasonló fegyverekkel fogunk küzdeni azzal a különbséggel, hogy a bátorság és nyíltság mellett nekünk a jog, igazság és való tények lesznek fundamentomai igazságunk bevehetetlen várának jogos védelmében.

Inmár Isten jóvoltából hozzá szoktattak bennünket, hogy az érzelem és illem modorosságával csak „hasznoló“ ellenféllel lehet és kell harcolni, hogy az otromba kifejezések és alaptalan támadások merész közhírré tétele ne essék zokon; hanem annak kitartóan való czáfolására elég buzgók és fáradságot kimélők ne legyünk, mi gavalléroskodó, az igazságtalan meghurczoltatások miatt szegyenkező s így passivitással nézőnek szegedő s mindamellett mégis alkalmdtan folyton hurezolt jó pákuliczok, hogy mint egy test és lélek talpra álljunk.

Sem merészség, sem nagy hang minket nem félemlit meg; és nem fog meg félemlíteni a fenyegetődzés sem, bárhogya nem tetszik is t. ellenfeleink egyik-másikának, hogy indokolatlan fenyegetések megvilágosításával egy kis világosságot terjesszünk a gyöngébb szívitek megerősítésére.

Tudjuk mi nagyon bölcsen az álluzitáni énekek forrását.

Hanem elteltlen egy jobb jövő reményében, egy önzetlen és érdek nélküli jobb köz és társadalmi élet minden áron való megteremtésében az ellenfél harc modorával szemben nem lehet, nem szabad és nem is fogunk válogatni a fegyverekben.

A természet ösztön-szerű élete tanít reá bennünket és az Istentől belé oltott hamisíthatatlan ősi faj

fentartási harez nyujt példát reá.

Mező és erdő virányain pusztul és pusztuljon is a rossz és jöjjön a jobb, minden áron.

És valamint a cholera, apestis, avagy tetvek és bolhák, az élősdiek ellen való szükségszerű harez követelve parancsolja a radikális ellentállást és védekezést, úgy ráparancsolt kötelesség ennek teljesítése egy társadalomban, hol annak nyilvánvaló szüksége van, „az igazság erejével és jogával!”

Nincs tehát mit álszékenykednünk, álszemérmeskednünk és játszánunk a gavallérság nagylelkűségét.

A krokodil könnyek pedig nem hatnak meg bennünket, mert nem vagyunk elég ostobák; a luzitán jajgatásokat pedig majd csak leszállítjuk kellő és valódi értékükre és azoknak pedig, kik kellő kombináció híjjával okoskodnak, majd megmagyarázzuk szépen és sorba. Fáradhatatlanok, erősek, egyek és bátrak leszünk, mert kell!

És a ki minden igaz ok nélkül szembe száll egy társadalommal akár hiúságból, akár meggondolatlan, erőszakoskodó rossz természetből, akár azért, mert lóra ültetik; hát viselje el mindazt, a mit szerez önmagának.

Mert a ki szembe száll minden-kivel, nem válogatva sem gorombaságban, sem az állítások legalább valószínűségének megállapításában, szóval ellensége mindenkinek a ki nem hajlandó erőszakoskodó természete, neveletlensége és otrombasága, néma alázatosságu bámulója lenni; az ne várja azt, hogy mások százan és ezren vele szemben elnézők legyenek.

Am a ki elég merész mindenkit sérteni, az a szerzett pörök költségeit viselje türelemmel és ne altassa magát azon hitben, hogy egyhöz kell módosulni mindenkinek, nem egynek az összehöz.

És nincs oka annak luzitán jajgatásra, ki ismertebb a törvényszék előtt mint saját falujában.

És ne szenvedje a martyrt az, ki mikor állásához nem illő botrányai miatt közhatóságok előtt felelősségre vonatik, leveti a hetvenkedés rítkó övét, a szánalom zöldre avult gunyáját ölti magára és alázatosságában képes annyira hajlongni, a hol senki fia nem hordja az — arcát!

És nem köztünk teremnek a templomban pofokodó papok, a sértegető gyáva fráterek, kik szorultság idején képesek könyörögni mint az éj rizsporozott virágai.

És mig köpöládszerű hivatalokban minden csekélységet nagygyá fuvunk, nem mi vagyunk azok kik hivatásunk körében böszült haraggal osztunk bünbocsánatot és a kegyelet más egyéb köteleit.

Nem mi téptünk szét magán érdekét tárgyaló végrendeletet, tagadunk meg mindent, ha bár a való tényekkel ellenkező mint némely pártvezérek szokták a bocsánatkérést sajtó ügyi tárgyalások után otthonukban tenni.

És bár mi nem vagyunk országos hirhedségű vezér politikusok, ös-

pákuliczok, erkölestelenségek buzagányos püfölkői; azért mi mégsem szorulunk a „halálra,” nem hivatkozunk a forrón ohajtott békére mikor nyilvánosan sikkasztással vádolnak és „becsületszóra” hívják fel némely frátereket annak igazolására, amit a szemükbe vágnak, aminek igazolására nincs „kellő” adat még ma sem.

Mert mi nem meghalni becsülettel, hanem élni szoktunk, amíg Isten szent fölsége és a perronpárt engedi.

És nem mi vagyunk azok a nagy humanisták és idealisták, kik eme fényes jövedelmű ezég, a „köz önzetlensége” nevében „malmok vámjára,” „nyomdák jövedelmére” áhítunk.

És bár nem tartozunk azon rendhöz, melyben a Szt Gellértek, Tomoryak, Pázmánok, Oláh Miklósok, Szelepcsényiek, Bartakovicsok és a többiek hoztak nemzeti fényt e hazában, hanem mint szegény idealista „ficzkók” mégis hamarébb adunk 1—2 krt nehezen — ideális malom és nyomdák jövedelme nélkül szerzett filléreinkből azoknak, kiket ma némely „neveletlen kújutazó fráterek” szent képpel és szent ökölletetnek, mert realisan éhesek a szerencsétlenek.

Haj! az idealista persze ezt nem érezheti!

És nem mi vagyunk azok, kik adóelengedés, Törökország felosztása, hivatalnok elcsapatás, ujságíró tanár megtanításával ékesen megspékelt nyilvános beszédek révén szerzünk nymbust a gyermekek éretlenségben egy fokon álló népnél, hogy formázatlan szerzett törvényes többség révén jogot szerezzünk tiszteletbeli állások, keresett csekély munkabecséssel bíró dolgoknak tulbecsültetését, a közgazdálkodása nevében.

Hanem ezt mi akadályozzuk! Ugye fáj, t. luzitánok!?

És nem mi vagyunk azok, kik interpellációra czélzatosan elferdített választ adunk a közgyűlésnek, hanem mi vagyunk kénytelenek fellebbezésben megezáfolni, hogy az jobb meggyőződés dacára nem igaz.

És nem mi kerestünk alkalmat utazásokra, olyan dolgok elvégzésére, melyek a községnek 3 frt 50 krba kerülnének 12-szeres előleggel, s nem mi vagyunk kénytelenek tulszámítás miatt 7 frt 25 krt visszafizetni.

És nem mi élünk vissza hivatalos hatalommal és vádolunk nyíltan tisztességes közhivatalnokot megvesztegetettséggel, amiért a sajtóper és esetleges fogházi üdülés félelmetesen fájdalmas.

És nem vagyunk kénytelenek másokat be nem bizonyított ráfogásokkal gáncsolni azért, hogy egy már büntetett köz hivatalnok fegyelmileg igazolt vétkessége eltűnjék azért, nehogy egy tiszteletre méltó család kompromittáltassék Szegeden! . . .

Tessék kitalálni hol és hogy! . . .

És nem a mi agyunkban születik meg a hajsza, egy érdemtelen emberek nagygyá fuvása érdekében a műpedagógusságig erőszakoskodás és hazudozás révén másnak egzisten-

tiája meg nem érdemlett rovására.

És nem a mi sorunkból kerülnek ki azok az erőszakoskodó feltolt és állásukhoz göresösen ragaszkodó közéleti nagyságok, kiket (tisztelebeli) kötelező illem formák kényszerítenek arra, hogy arról lemondjanak, hisz az egész világ beszéd tárgyát képezte a — házuk tája!

Vagy az kvalifikáció az erkölcs bíróságokra! . . .

És bár nekünk az elmúlt idők rendi alkotmányának zárt tudománykörű századai nem nyujtottak módot arra, hogy parasztból papokká nevelkedjünk mint azt a művelődés történelem tanúságaszerint megadhatta volna; azért annyi tapasztalásunk még is van, hogy a szabad tanulmányozási rendszer idejében, bár századok mivelhették e téren, mégis sok pap még ma is paraszt és hogy születése nyomát még a szemináriumi vakaró sem képes leszedni róla

Ez egy világra szóló tapasztalás! . . . Hát t. luzitánok, tudunk mi is abban a kényelmes „belé nem kapaszkodható” többesben beszélgetni, mely az otrombaságok pompás melegágya.

Ha tetszik, folytathatjuk!?

És ámint látni tetszik, mi nem vagyunk arra elég ostobák, hogy a siró krokodil szájába szaladjunk, hanem kivárjuk, mig éhen vesz, mert arra szükségünk van!

Ezt kívánta elmondani egy:

a „mocskos ficzkók” közül.

Holló károgás.

A „mezei Rózsa” illatától elkábult csanyi lélekidomár, szent felháborodásában ugyancsak neki megy a „Csongrádi Közlöny” június hó 17. számában azon híveinek, kik az ujonnan kinevezett „Wekerle kabinet” megalkotásának örömnepére Csanyon tüntetni merészeltek.

Mi sem természetesebb, mint az, hogy a rövid látású és észjárású lélekidomár, saját egyházi komornyikjával (vulgo harangozó) együtt eszelte ki a nagyhatású közleményt, (a rossz nyelvek azt beszélnek, hogy a szent ruhatárosnak több esze van, mint a gazdájának) számítván reá, hogy csongrádi kollegája előtt kinyeri az egri nevet, (no meg esetleg egy kis svájci jutalékot) mert hát abban a közös szellemi szörnyszülöttnben az „önök Sohlyájáról” van szó, s így a fanyarédes szerkesztő „ipso facto” acceptálja a közleményt, ékes belga nyelven felfohászkozva, hogy „ez az én szejjemes fíjam, tiben netem tedvem tejik”

Bántja a korlátolt észtehetségű lélekidomárt szörnnyen, hogy az alig pár évvel még általa maszlagolt csanyi közönség ott hagyta viseltes elveivel együtt, mint szent Pál az oláhokat. A képviselő testületi gyűlésben pedig roppant sajog a szive, mert hát saját párthívei lehurrogják. Kénytelen tehát a „mezei rózsa” illatában vigasztalást keresni, s tiszteletből (ámde nem meggyőződésből) a szent

ruhatár őrzésével megbizott komornyikkal megértetni iparkodni, hogy „én ültetem az almát, más szedi le az almáját.”

Ilyen a világ nemes rózsza ápoló! „Ma nekem, holnap neked,” mert látja t. rózsza ojtók, nagyon könnyen megtörténhetett volna, hogy a kétségtelenül jól sikerült (miután ön haragudott érte) hazafias tüntetés elmarad, ha ön nagy haza — v i e c h saját külön éreznélvü hangszereivel óra számra nem muzsikáltat, a polgári házasság leszavazásának öröme s ha Kossuth Lajos nagy hazánkfia elhunytával alkalmával részt vesz hivei kértére az országos gyászbán, s nem tüntet kihívó módon hivei hazafias felfogásával szemben, ámde igaz-e? nem azért tagja ön annak a testületnek, mely az egyén cselekvési szabadságát nem ismeri el, hogy ellenkező nézetet és akaratot érvényesíteni engedjen.

Vak dühe még azt a szegény beteg jegyzőt sem kiméli, meghoszszantja azt is gyalázatos ironiájával, s ha már annyira ment, hogy ne bánatáná azt a két kántorgyereket a kik szerinte az egyház filléreinek nevelkedtek. Mi ugyan úgy tudjuk, hogy az egyház fillérei a perselyekben gyűjtetnek, s a kántor még a papal soha sem osztozkodott a perselyek tartalmából, ámde igaz-e Páter, szabad annak füllenteni ki Nagy csütörtökön általános abszolutiót nyer, no meg hát „a czél szentesíti az eszközöket.” — Az a két kántor, szerintünk hasznosabb szolgálatot tett a hazának, hogy gyermekeiknek nevelést adott — megengedjük azonban, hogy nem a fekete sereg öröme — mint azok az öző lélekidomárok, kik egyéb czélt s élethivatást nem ismernek mint ápolni a mezei rózsza kelyheinek bürök illatu szirmait, megakadályozni vad hajásai kinövését, s lehetővé tenni hogy a kertész munkaképtelensége esetén, mint meleg ágyi növény tegyen az érdeklődő emberiségnek szolgálatot, avagy pedig mint ujdonsült iparlovagok, kéjutazók s politikai vigéczek, saját speciális életcéluktól elütő hajlamaik kielégítése szempontjából, mű Schweiczeriet létesítsenek, s ennek ellenőrzés alatt nem levő jövedelméből segíelyezzék a hitelvelkel ellentetes élet módú kiugraszott barát polgári ágyasság szerű existenciáját.

Folytassa tehát oh csanyi harci eszköznevü lélekidomár a keresztes hadjáratot, biztosíthatjuk, hogy ha majd a k i lelki kaszárnyából történt kényszerü távozásának előzményeit, megismertetjük a pokoltóli félelem miatt ma még hozzá hűnek mutatkozó hivei úgy ott hagyják, — mint szent Pál az oláhokat.

Tehát ha tetszik, viszontlátásra.

Tekintetes Szerkesztő úr!

Csany, 1894 jun. 20.

A mint az utcán megyek hazafelé, egy piszkos rongyot látok lógni a helybeli katolikus pappárti, különben felvilágosított reform. vallásu üzletember kezében,

ezt a kapczadarabot a csanyi fő rongy szállító juttatta az állami tisztartó s innen az említett üzletember kezébe. A förtelmes büzre oda megyek; hát a csongrádiak „társadalmi” kapczája terjesztette azt a klerikális szagot. Szimatolj kántor fiu — mondok. — Miután pedig Csanyon tudtommal csak egy kántor fiu van, úgy vélem, hogy az én hajamat kengették a kegyes kenettel, azzal vádolja kapcza irodalmár a kántor fiut, hogy Mindszent község pénztárát 400 forintal könnyítette meg; ez nem úgy van, mert az államtól kapott az a kántor fiu végkielégítést 10 évi tanítóskodásának jutalmául, s úgy tudom megérdemelte, mert a tömörkényi népet önálló gondolkodásra oktatta és a sötétség tanait hiven puztitotta a fekete sereg mély fájdalomára; s büszke arra az az egyszerű kántor fiu, hogy még ma is alig van nap, hogy a tömörkényiek jó tanácsért föl ne keressék. De mit szól ahhoz a holló sereg irodalmárja ha egy ember formára alkotott csuhás lélek pásztor 10 évi együtt élés után 20—30 ezer frtot hagy a szakácsnéjának végkielégítésül; úgy tudom, gyermek nevelésért nem hagyhatja vagy talán a privilegizált, „szabadalmazott bagó hit” legalaposabb gyakorlása? Legbensőbb előismerésül érdemli ki — úgy — e bár? De jaj neked csuhátlan civil, ha meg nem nősülsz, hanem szegény sorsu rokonaidnak szenteled életedet és mint teljesen független ember mindenkinek szemébe vágod az igazságot: akkor a te hit „bagó hit,” nincs semmi érdemed, mert a szakácsnék jól érdemelt nyugdíját rajtad be nem hajthatják. Jaj neked nem szabadalmazott bagó hitü kántor fiu. És pedig azért jaj neked, mert nem fogadtál magadhoz egy görbe orrú, repedt sarkú szolgát s nem művelted oly alaposan ki a nép fillerein, hogy szépirodalmi lapokat olvasson főkoszoru fővé és piaci dallos csalogányá fejlődjön, a helyett megszorult embertársaidat segítetted és felvilágosítottad.

Azt mondja a kapcza uradalmár, hogy az egyház fillerein nevelkedtem, ezt kerek tagadom, én a földművelő nép fillerein nevelkedtem: azért becsülöm s oktatom a népet. Hisz a fekete sereg is zsákiát a népfilléreivel tömi meg. De feneketlen ám — úgy — e bár? Pakuliczoknak nevezi a kapcza irodalmár a tüntetőket, mi nem tudjuk mi fán terem ez a kegyes szó; nem e azt jelenti ha valaki pl. megye képviselőnek 48 as elvel azzal a félre vezetett néppel magát megválasztatja és most fő csap Apponyi pártinak, a Kossuth zászlót ki nem tüzi; s oly istállót készítet, hogy az első polgár gazdának sincs oly lakása; s vendéget akar fogadni s halat kér, — de orra ettől már — miután jól ismerjük — fokhagymás. T a r a r a bumm dié!! A puska-porunk nem fogyott el, sőt úgy tudom, hogy Csongrádon nem is lehet kapni mert csak a Kántor fiuak van erre a környékben engedélye, hogy tarthasson. Tüzelünk, tüntetünk, szavalunk. És megfordítja az a független kántor fiu azt a Noé barksájából való közmondást, hogy jegyezd meg azt a napot a melyben megbántod a papot; ilyen formán „Jegyezd meg azt a napot a melyben megbántod a kántor fiabot.”

Különbön is, hogy szólják hát az a csöndes a mely aszongya hogy: Nincs menyország se pokol.

Kelt, Cs. Csany 1894. Jun. 20.

Tisztelettel

Földi Mihály.

UJDONSÁGOK

A szabadelvűség diadala.

A „Budapesti Hirlap” szerkesztősége a f. hó 21-én

délután sürgöny útján értesítette lapunkat azon örömhírrrel, hogy a polgári házassági törvényjavaslatot a főrendiház 4 s z ó t ö b b s é g g e l megszavazta. Az öröm úgy a fővárosban, mint az egész országban leirhatatlan.

— **Tüntetés.** A főrendiház e hó 21-én szótöbbséggel megszavazta a kötelező polgári házasságot. Annak öröme másnap este egy intelligens és iparos szabadelvű férfiakból álló társaság rögtönzött tüntetést rendezett. Kilencz óra előtt muzsika szóval vonult végig a főtczán, éltetve a királyt Wekerlét és a polgári házasságot. mint az ősi és igazi emberi szabadság diadal napját; mert hát a jó Isten sem pápistának, sem kálmánistának, sem zsidónak, hanem első sorban ösztöne és bele oltott érzelmeivel e m b e r n e k teremtette az embert. A legnemesebb érzelmet pedig a — szerelmet — nem lehet sem paragrafuhoz. sem felekezethez kötni, annak igaz, és szabadnak kell lenni. A házasság a társadalmi élet erkölcsi rendje, az erkölcsi rendnek legyen törvénye, hanem a szerelem szabadságának n e m l e h e t és nem szabad. Ott nincs pápista és zsidó, hanem férfi és nő. Azért éljen a polgári házasság! Akár hogy haragszik is szelid lelküidomárunk, majszter úr pater — Hegyi! . . .

— **Halálozás.** A hozzánk beküldött gyászjelentésből mély részvétellel értesültünk Sági Mihály félegyházi tanító kedves és fiatal nejének, Szolnoki Nina asszonynak 2 évi boldog házasság után bekövetkezett elhunytáról. A korán elköltözött hült tetemét Kun- Félegyházán, e hó 22-én, nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra. Nyujtsanak az ég vigasztalást a mélyen sujtott férjnek.

— **A tanító-testület nem tisztelgett.** A „Csongrádi Közlöny” legutóbbi számában örömmel emlékezik meg lapja t. szerkesztőjének, Hegyi Antal urnak nevenapjáról s hiusággal említi fel, hogy az ünnepelet férfinál a tanító testület is tisztelgett. Hát ahhoz, hogy kiket vitt oda tisztelni a személyes rokonszenv, vagy kiket az önérdék, semmi közünk nincs. Tegyen mindenki a saját gusztusa szerint. Ezuttal csak azt vagyunk bátrak kijelenteni, hogy a tanítótestületileg nem tisztelgett. Hanem valami másról értesültünk. Arról ugyanis, hogy Hegyi Antal úr, egyik tisztelője, a névnap alkalmával úgy üdvözölte szeretett lelki pásztorunkat, mint nyomdász mestert és ehez a legujabb mesterségéhez kívánt neki jó és sok szerencsét. Ehez a jó kívánathoz mi is szívesen hozzájárulunk ama kérelemmel, hogy legujabb mesterségében kedves lelki atyánk változzék meg szelidlelkü emberré és — ne gorombáskodjék olyan nagyon, olyan sokat és mindenek fölött csak olyant írjon, a mi igaz.

— **Épül a műút.** Odáig jutottunk már a műút kiépítésével, hogy pénteken reggel megkezdették a városháza és a templom közötti átjárótól a Zsinór utcáig terjedő utkövezését. Hanem ezzel a munkával egyidejűleg folytatják a félegyházi ut felárkolását a kövezés jelenlegi helyétől számítva, mintegy 350—400 meterrel e föbb s ez által nagyon megvan nehezítve a nevezett utvonalon a kocsiközlekedés. A közönség részéről sok a panasz az építkezés ily

módon való folytatása ellen. A pausz nézetünk szerint is jogos, mert az eddigi építkezésből következtetve sok idő mulik el addig — még ezen utvonalon is kiéptül; ilyen állapotban pedig nemcsak utrendőreileg, de a közegészség tekintetéből is kifogás alá esik. Hogy a már készen levő utak miért nem adatnak át a forgalomnak, nem tudjuk. Reméljük, hogy a vállalkozó már legközelebb szaporítani fogja a munkaerőt és az utvonalon kiárkoltatását csak olyan mérvben teljesített, mint a milyen mérvben az szükségnek mutatkozik.

— **Ügyes-bajosok figyelmébe!** A polgári házasság megszavazása miatt ért gyász folytán szelid jó lelkű idomárunk nagy böjtöt tart; e hét folyamán hallomásunk szerint jeges borogatásokba esavart fejjel csak fekete lábu kappanok kerülnek az asztalra és jámbor „budai víz” szolgál majd abrakul a kapálódzó politikai pártipának mely becses énjében verseny futást tart folyton. A kiknek tehát dolguk van az öklelés szent helyén, itt a jó korszak az ideg higgadság kora, mert úgy sem soká tart az orrberevések és anyakönyvek háthoz repítésének diésőségesen pöffeszkedő kora. Eljen a polgári házasság! Eljen Wekerle! Akár hogy nem tetszik is — majszter Hegyinek!

— **Törvénybíró úr Forgó.** Kuklics György polgártársunk kocsisa megszökött, a főszolgabíró elrendelte a rendőrbiztosnak, hogy vezesse vissza. Turesányi rendőrbiztos fel is hívta a városházára. A fiu apjával jelent meg s míg a biztos dolgaival elfoglaltan távol volt, törvénybíró Forgó „ad audiendum verbum” szobájába cizált a szökött kocsisat apjostól. És értesítvén a dolgok mikéntjéről, miután előbb az atyfiaknak megmagyarázta, hogy a biztosra rá se halgassanak, mert Kuklics ur bizonyosan „megkente” érte, hát kegyesen haza küldte őket. Mikorra a biztos előjött, a kocsis gyerekek se híre, se hamva! Természetesen újra felcizálta s akkor aztán nevezettek ártatlanságuk tolmácsolása mellett elő adták törvénybíró Forgó tisztos nyilatkozatát és bölcs vitézkedését. A biztos jegyzőkönyvet vett föl a dologról, négy tanu előtt mely szerint a bíró ur „megkenetés-sel” nyiltan vádolta és ismét o-koskodott! Van szerencsénk ilyen esetet mint puritán jellemű bíránk ártatlanságának egy újabb bizonyítékát és a pákulicz ráfogások és üldöztetések hallatlan tényét, majszter úr Hegyi lapszerkesztő szives figyelmébe ajánlani, kortes beszédei hallatlan esetei egyikéről; avagy — „vezércikknek” a pákuliczok ellen!

— **Sohlya Gyula mint cikk téma.** Városunk érdemes főjegyzője soha se hitte volna, hogy cikkek témájául szolgál majdan. Aki nem hiszi, olvassa el a Cs. K. mai számát, többször fordul elő benne a neve, mint a majszter szerkesztő „öndicsőítése”. Ugy látszik hogy rivalisát érti benne a jó ur, mivelhogy a jegyzők lesznek maholnap papokká, a papok meg majd felsapnak molnárnak, nyomdásznak és „peronpárti éljenzőknek”! Az Isten éltesse őket sötáid! Mentüly ejobb, annál jjobb!

— **Víz alatt a nagyret.** A Tisza rohamos áradásának meg van a szomorú következménye. Csongrád, Szelevény és Csépa községek gazdag szénatermést ígérő rétje víz alatt áll. A kár tetemes, bizonyára meghaladja a százezer forintot. Még nagyobb azonban az baj, hogy a tiszta-köröszugi társulat töltésezési munkálatait be kellett szüntetni s így a szegény munkásnép több héttig kereset nélkül marad. A víz még mindig árad.

— **A rabló-gyilkosság áldozata.** Lapunk m. vasárnapi számában adtuk hírt arról a borzasztó rablógyilkosságról, melyet Demeter Márton 19 éves szörnyeteg köve-

tett el pajtása, a vele egykorú Sinkó Istvánon. A szerencsétlen áldozat még mindig gyötördik iszonyu sebeiben s ha életben marad örökös nyomorék lesz a szegény. Gyilkosa mindent töredelmesen bevallott; azt is beismerte, hogy áldozatának nyelvét elvágta, ahogyan életben marad, ne tudja őt megnevezni.

— **Kossuth Ferencz jön haza.** A Tarnóczy tüzoltószere és gépgyár r. t. érdeme, hogy ezt lehetővé tette. Ugyanis ezen társaság szerződtette őt gyárának fő vezetőjére; mi által nem csak, hogy magának csinált megfelelő hasznót, de egyúttal a nemzetet is lekötözte; mert így hazánk boldogult nagy fiának idősebb fia, ki eddig külföldön volt kénytelen élni most hazájába talált európaiag elismert technikai tehetségének megfelelő foglalkozást, és így jövőben tehetőségét szerett hazájának szentelheti, és munkájának eredményével gazdagíthatja azt.

Hogy pedig Kossuth műszaki tehetségét kellően kifejthesse, elhatározta a társaság, hogy gyárában a mezőgazdasági gépgyártást is meghonosítja, mi által érdemeit még fokozni fogja, mert ezáltal hazánkól ki fog szorolni az a sok külföldi és selejtes gyártmány, melyjével gazdáinknak nagy kárára elözölötték az országot és számtalan futóügynökök által sok károsításnak tették ki a magyar gazdát. Most legalább lesz egy hely, hol teljes meggyugvással fog vásárolhatni a magyar gazda jó és aránylag olcsó gépeket. E célból 1,500 000 fitnyi új részvényt fog kibocsajtani a társaság, és hogy abban minden szegényebb birtokos is résztvehessen, tehát az elérendő haszonban is oztózhasson, a részvényeket 100 frthun állapította meg. Az erre vonatkozó felhívást lapunk mai számának hirdetés rovatában hozzuk. Aki ezen vállalatot előmozdítani és biztos elrendő eredményben részesülni akar, szívesen az aláírással, mert minden bizonynyal nagyon tul lesznek jegyezve a részvények.

Hegyi Antal nyomdász urnak Helyben.

T. Majszter Ur!

Miután úgy tudom, hogy ön Hegyi A. úrral, a Cs. K. szerkesztőjével jó barátságban van, (a menyiben még egymást úgy tudom fel nem pofozták.) nagyon kérem legyen szives őt felkérni arra, hogy mielőbb nyilatkozzék a Cs. Lap azon cikkére, melyben „sveiczi misepénzokról” és némely állítások „papi becsület szóval” való megezőfolásáról van szó. Én ugyanis fogadtam egy jó barátommal 5 frtba, hogy nevezett szerkesztő ur eme aljas vádakat bizony megezőfolja, mert én nem akarom elhinni ezen czudar ráfogásokat a mi jó lelkipásztonkról. Hanem a fogadási határidő 10 nap mulva lejár s így én nekem nagyon zokon esnék, ha szegény ember létemre az öt forintot elveszteném. Azért nagyon kérem majszter urat, legyen szives közben járni a zsebem érdekében a nagy szerkesztő urnál.

Csongrád. 1894. június 20.

Viszontszolgálatra kész

„egy kiváló tisztelője és fiakó.”

I R O D A L O M.

A nyári hónapok pihenése közben, a nyaralók magányában, a falusi élet csendjében a gyógyfürdőhelyek árnyas parkjaiban a jó olvasmány, az érdekes regény mindig szivesen látott szorakoztató. — A „Regény Szalon” az egyetlen folyóirat, mely e hivatását legteljesebben és legszebben töltene be, miután magyar nyelven megjelenő összes lapjaink közt egyetlen egy sines, mely füzetről füzetre oly sok élvezetes és elejétől végig érdekesítő olvasmányt nyújtana,

Zempléni P. Gyula, a szerkesztő neve, elég biztosíték arra, hogy a „Regény Szalon” megjelenő művek irodalmi színvonalon állók és semmi tekintetben sem a mi feladatunk csupán arra szorítkozhatik, hogy készséggel ajánljuk a Regény Szalont eshetnek kifogás alá. — A mikor egyszerre Spielhagen, George, Simmy, Mrs. Alexander képviselik a regényírókat, a mikor Lermantoff, Vacek neveit olvassuk a költemények alatt, a mikor Serao Matild gondoskodik a novelláról. — a művelt emberekhez illő komolysággal érdeklődik. A Regény Szalonnak most jelent meg a 13 ik füzete az utolsó az első félévben és mert a jövő számmal már a második félév veszi kezdetét, az előfizetésnek most van a legalkalmasabb ideje. — Nagy előnye a Regény Szalonnak az is, hogy eddig megjelent füzetei folyton kaphatók, a mi pedig sokat jelent mert 13 füzeten hét nagy regény jelent meg, a tiz kötettel felérő novellákat és költeményeket nem is említve. — A kiadóhivatal (Budapest, VIII., Népszínház utca 26) szívesen küld bárhová mutatványszámokat és negyedévi 2 forintért jobb és szebb lapot igazán seaksem szerezhet magának

Peronospora. Hazánk több vidékéről már is jelentik a peronospora viticola feléptét. Ne engedjük vagyonunkat kishitűségünk folytán elpusztulni, hanem mindeki szívesen a munkához, mindenki permetezzen ki hogy tud. Ajánljuk, hogy ki még eddig először nem permetezett, ezt minél előbb tegye; ki pedig már egyszer permetezett a második alkalommal ne várakozzék hanem okvetlen még virágzás előtt végezze el, Péter Béla A peronospora viticola és Blakrot című könyve mindenről ad felvilágosítást. Kinek e könyve még nincs meg, jó hasznát veszi, ha megkérjük. Ára 1 frt 20 kr. Ezen csekély összeget pedig dusan megtéríti praktikus utbaigazításai által Megrendelhető Kassán, a „Szőlészeti és Borászati Lap” kiadóhivatala utján.

Felelős szerkesztő: ÉDER JÁNOS.

Kiadó lap tulajdonos: SCHWARCZ SÁNDOR.

Vasuti menetrend.

Csongrádról indul	d. e.	—	9.20
Gátérre érkezik	—	—	9.57
Félegyházára	—	—	10.21
Szegedre ind. (sz. v.)	—	—	12.19
Szegedre érkezik	—	—	1.47
Budapestre ind. (gy. v.)	—	—	11.06
Budapestre érkezik	d. u.	—	1.25
Csongrádról ind.	d. u.	—	3.00
Gátérre érkezik	—	—	3.37
Félegyházára	—	—	4.01
Szegedre ind. (gy. v.)	—	—	4.44
Szegedre érkezik	—	—	5.45
Szegedre ind. (sz. v.)	—	—	09.20
Szegedre érkezik	—	—	3.53
Budapestre ind. (sz. v.)	—	—	4.8
Budapestre érkezik	—	—	8.55
Budapestről ind. (sz. v.) d.	—	—	8.50
Félegyházára érkezik	—	—	12.11
Csongrádra ind.	d. u.	—	12.25
Gátérre érkezik	—	—	12.53
Csongrádra	—	—	1.25
Szegedről ind. (gy. v.)	—	—	10.01
Félegyházára érkezik	—	—	11.04
Csongrádra ind.	—	—	12.25
Csongrádra érkezik	—	—	1.25
Budapesttől (gy. v.) ind.	—	—	2.20
Félegyházára érkezik	—	—	4.43
Csongrádra ind.	—	—	5.10
Gátérre érkezik	—	—	5.38
Csongrádra	—	—	6.10
Szegedről ind. sz. v.	—	—	3.05
Sélegyházára érkezik	—	—	4.39
Csongrádra ind.	—	—	5.10
Gátérre érkezik	—	—	5.38
Csongrádra érkezik	—	—	6.10

10910. sz.

HIRDETMÉNY.

A szegedi kir. trvszék részéről közhírré tétetik, hogy Csongrád város határában a volt urbéreszek tulajdonát képező, a csongrádi 1629. sz. tjkvben 8717—8718 hrsz. ingatlanból a 84. számú tiszai átmetszés balpartján fekvő részének, valamint a 8669, 8673, 8675, 8680, 8682, 8684, 8686, 8695, 8697, 8705. hrsz.a. f. u.n. Nagyrét közlegelőnek egyenkénti felosztásának megengedhetőségét tárgyzó kérdés eldöntésére szükséges előnymozgás, esetleg a birtokosok megszálltatása elrendeltetik s annak keresztülvitelével Faragó László kir. trvszki bíró kiküldetik s határidőül 1894. évi július 1-ső napjának d. e. 9 órájda Csongrád város közházába kitűzetik, mely határidőre a jogosultak hirdetmény utján oly hozzáadással idéztetnek hogy az eljárás további folyamán személyenkénti idézés vagy értesítés elvárása nélkül érdekeik képviseléséről gondoskodjanak.

Szegeden, a kir. trvszék 1894. évi május hó 31-én tartott üléséből.

M I L E,
jegyző.

KORPÁSSY,
elnök.

Magyarország.

Teljesen független politikai napilap.
Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
HOLLÓ LAJOS dr.,
ország képviselő.

REGGEL az ország legtovább eső részeiben is már az olvasó kezeiben van.

A *Magyarország* politikai, közgazdasági és társadalmi tudósításaival az *országos lapokat megelőzi.*

A *Magyarországból* a közönség már kora reggel olvashatja az országgyűlés tárgyalásait kimerítő alakban, az aznapi összes kül- és belföldi eseményeket, kimerítő tözsdei tudósításokat stb. stb.

A *Magyarország* eddig is tanujelét adta, hogy férfias bátorsággal küzd az ország függetlenségéért és önállóságáért és szembe száll minden *korruptzióval* és közéletünket minden visszaéléstől megtisztítani törekszik.

A *Magyarország* független minden hatalomtól, minden magánérdektől, senkinek alárendelve nincs, s így álláspontját nyiltan és egyenesen mondhatja ki bárkivel szemben.

A *Magyarország* ezen törekvéseiben a közönség részéről már eddig is nagy támogatásban részesül, s így mint a nyilvánosság és a közérdek organuma *folgyonosan fejlődve és megerősödvé* áll jövőben is a *közönség szolgálatára.*

A MAGYARORSZAG ELŐFIZETÉSI ÁRA :

Egész évre . . . 14 frt kr.
Félévre . . . 7 „ — „
Negyedévre . . . 3 „ 50 „
Egy hónapra . . . 1 „ 20 „

Szerkesztőség : VIII. ker., Fhg Sándor-utca 2. sz. Kiadóhivatal : IV. ker., Rostély-utca 2. sz.

1-3

Értesítés!!!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, miszerint itt helyben, a *zsidó-templom mellett, (Csuros-féle házban)*

KÁRPITO S ÜLETEMET

tetemesen kibővíttem, készitek *legelegánsabb kocsi munkákat, u. m. festést, lakirozást, üléseket* a legjutányosabb árak mellett.

KÉSZ DIVÁNOKAT

tartok raktáron, melyek igen finoman, izlésesen és szilárdan vannak készítve

12 *frttól 100 frtig.*

A n. é. közönség b. rendelését várva, maradtam

kiváló tisztelettel

Stern Soma,

2-3 kárpitos és díszítő.

5425.

Csongrádvármegye alispánjától.

1894.

Pályázati hirdetmény.

Csongrádvármegye törvényhatóságánál lemondás folytán üresedésbe jött, s 1100 frt évi fizetéssel, 200 frt, lakbér illetménnyel és 300 frt uti átalánnyal javadalmazott tiszáninneni j. főszolgabírói, valamint az előleges előléptetés folytán megüresedő és 900 frt évi fizetéssel és 200 frt lakbér illetménnyel javadalmazott várm. I aljegyzői — továbbá a 850 frt évi fizetéssel és 150 frt lakbér illetménnyel javadalmazott várm. II-od aljegyzői tiszti állásra ezennel pályázatot hirdetek, és felhívom mindazokat, kik ezen tiszti állások valamelyikét elnyeréni kívánják, hogy elméleti képzettségüket, továbbá erkölcsi magukviselését igazoló okmányokkal kellően felszerelt pályázati kérvényeiket 1894 évi július hó 7-ik napjának d. u. 5 órájáig Tallián Béla főispán ur Ó méltóságához czimezve, hozzám nyújtsák be.

Szentes, 1894 június 7-én,

Dr Csató Zsigmond

alispán.

Haszonbérbeadás.

Nagyméltóságú Gróf Károlyi Sándor úr tulajdonát képező 5414. kat. hold kiterjedésű **FELGYŐ ALSÓRETI**

BIRTOKA

1894. október 1-től több évekre kisebb-nagyobb részletekben haszonbérbe adatik.

Ezen bérletre vonatkozó felvilágosításokat szóbelileg megadja Felgyőn (Csongrád mellett)

Az uradalmi Tisztartóság.

Több ezer elismerő nyilatkozat.

Gróf Esterházy Géza-féle

cognacgyár részvénytársaság
BUDAPESTEN.

Teljesen befizetett részvénytőke 640,000 korona.

az osztrák magyar birodalom egyik legnagyobb cognacgyára.

A destilláló gépek évenkénti feldolgozás képessége

1 mililó 752 ezer liter bor

ESTERHÁZY COGNAC

tiszta borból idegen anyagok hozzákeverése nélkül készült és ezért az orvosi czéloknak megfelel.

FÖRAKTÁR CSONGRÁDON:

Bagossy József urnál. 2-20

Diszoklevél, aranyérem és diszkeresztrel kitüntetve.

LEGELŐKELŐBB ORVOSI TEKINTÉLYEKTŐL AJÁNLYA.

TELJESEN BEFIZETETT RÉSZVÉNYTŐKE 640000 KORONA.

Aláírási felhívás

a

Tarnóczy tűzoltószersz- és gépgyár-részvénytársaság

ujjonan kibocsájtott részvényeire.

A Tarnóczy tűzoltószersz és gépgyár részvénytársaság, mely 1891. év óta áll fenn és eddig elé 500,000 frt alaptőkéje után az alapszabályszerü leírások és tartalékalapjának megfelelő dotatiója mellett részvényeseinek évenként 6 frt osztalékot fizetett, mi 6% kamatozásnak felel meg, 1894-ik évi június hó 17-ik napján tartott közgyűlésén elhatározta, hogy jövőre tüzi feeskendők, tűzoltószerszerek, sárgaréz-, réz-, aczeláruk gyártásán, — továbbá víz-, gáz- és villamvezetékek berendezésén és szakmájába tartozó melléküzletek folytatásán kívül gazdasági, valamint szerszán- és munkagépeknek nagybani gyártását a vállalat munkakörébe felveendi és gyári telepén egy nagy vasöntödét is állít fel. —

E czélból az alaptőkének két millió forintra való felemelése közgyűlésileg elhatározatván, az ujjonnan kibocsájtandó 15,000 darab 100 forint névértékű bemutatóra szóló részvényekre nézve ezennel nyilvános aláírás hirdettetik következő feltételek mellett:

1. A 100 frt névértékű bemutatóra szóló részvények kibocsájtási ára részvényenkint 110 forintban határozatnak meg, melyből részvényenkint 10 frt a tartalékalapra fordittatik.
2. A részvények aláírása alkalmával, vagy legkésőbb f. é. június hó 26 ig bezárólag a Budapest VIII. IX. X. ker. takarékpénztár részvénytársaságnál Budapesten vagy ezen intézet által meghatározandó fizetési helyeken részvényenkint 30 frt fizetendő.
3. A további befizetések ugyancsak a Budapest VIII. IX. X. ker. takarékpénztár részvénytársaságnál következőleg eszközözlendők:

a) 1894. augnsztus 1-én részvényenkint 30 frt,
b) 1894. szeptember 1-én „ 25 frt,
c) 1894. október 1-én „ 25 frt.

A befizetésekről ideiglenes térítvények szolgáltatnak ki, melyek az utolsó részletfizetés alkalmával társasági részvényekkel fognak kicseréltetni.

4. A régi részvényesek minden egyes részvény után ugyancsak 110 frt kibocsájtási árban és a fenti feltételek mellett egy-egy újabb részvényre tarthatnak igényt, de kötelesek e részbeni elővételi jogukat 1894. évi június hó 21-ig bezárólag gyakorolni és e czélból részvényeiket a folyó szelvényekkel együtt lebélyegzés végett a Budapest VIII. IX. X. ker. takarékpénztárnál a fenti határnapig bemutatni, mert ellenesetben e részbeli joguktól elesnek és a fennmaradó részvények az új aláíróknak adatnak ki.

Az új részvényesek az 1894-ik évi osztalékban a régi részvényesekkel egyenlően részesednek.

5. A részvényaláírás zárhatárídejeül 1894. évi június hó 26-ik napja tüzetik ki.

6. Tuljegyzés esetén az igazgatóság fenntartja magának a jogot a feles aláírások tetszés szerinti leszállítására.

Ezen feltételek értelmében kibocsájtott részvényekre 1894. évi június hó 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 és 26-án jegyezni és egyuttal a befizetéseket teljesíteni lehet Budapesten a Budapest VIII. IX. X. ker. takarékpénztár részvénytársaságnál Budapesten, Üllői-ut 2. szám,

a csongrádi pénzüintézetek utján.

Kelt Budapesten, 1894. évi június hóban.

A TARNÓCZY TŰZOLTÓSZERSZ- ÉS GÉPGYÁR-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG:

Dr. ROSENBERG GYULA s. k.
ügyvéd, mint jegyző.

KOSSUTH FERENCZ s. k.
elnök.